

184.

313

Essimenne

Luggemissse = ramat

Lastele

mis

Saksa kelest Eestima kelesse

on pannud

Fabian Andressohn,

Tallinnas, Saksa-Kreiskoli õppia.

Tallinnas,

trükkitud J. H. Gresseli kirjadega.

1820.

Der Druck dieser Schrift wird unter der Bedingung erlaubt,
daß gleich nach dem Abdrucke und vor dem Debit derselben,
sieben eingebundene Exemplare, zur vorschriftmäßigen Ver-
theilung, an die Censurcomität dieser Kaiserlichen Univer-
sität eingesandt werden.

L. W. Moris,
Censor.

Dorpat, den 25. Junius 1820.

Jummalast.

I. Mo Laps! mis sinno film ial nääb, se on
Jummalast. Jummal teeb, et Päike ni sel-
geste ja sojaste paistab. Jummal teeb, et
ku nenda illusaste hiilgab. Ei olle ükski täht,
mis ei anna walgust. Jummal teeb, et tae-
was ni sinnine on. Temma teeb, et põllud
ja metsad nenda rohhelised ja käämad on.
Temma kattab määd põesade ja metsadega.
Ta teeb, et se jõggi nenda illusaste orrodest
lääbbi jookseb. Jummal teeb pawa ja ööd.
Sinna, mo laps, ei te mitte, et pääw pais-
tab. Sinno kääb ei ullata mitte ku jure.
Sinna ei tea mitte, mitto tähte on — määd
ja metsad ja põllud ja pääw ja ö ei olle sinno
tõ. Se mailm, nenda suur ja illus, on keis
Temma tõ.

2. Laps! ühtegi ei olle, mis Jummal ei tea. Temma, kes sinno silmad löi, näab isse ka. Temma, kes sinnule kõrwad andis, kuleb ka isse. Keif mis teed, sedda Jummal näab ja kuleb. Keif mis rägid, sedda Jummal kuleb. Ei olle ühte kosta, kus Jummal sind ei nä ja ei kule. Jummal teab seddagi mis sa agga mõtled. Temma watab sinno südame sisse, nenda kui sinna ühte kalla jõe sees nääd, kui selge wessi on. Jummal näab õsel nenda sammoti kui päwal. Pääw ei paista sinno silma mitte ni selgeste kui Jummal õsel nääd. Jummal loeb uddo põllo peält ja liwa merre äres, ja lehbed mis metsas on. Ühtegi põrmo ei olle, mis Jummal ei nä. Ei lehtki kullu mahha ilma Temma teadmatta. Jummal loeb nende tähtede arro.

3. Laps! Jummal teeb mis Ta tahhab, Temma on Jssand ille keige mailma. Mis Ta agga tahhab, se on. Ta ütleb agga, ja se sünnib. Pääw touseb selle pärrast, et Temma sedda tahhab. Ku seisab, sest et Temma sedda peab. Üks õh! Temmast teggi nende tähtede hulgad. Tuul puhhub, kui Temma sedda kassib. Jummal kutsib wälko, ja wälk ütleb: „siin ma ollen.“ Jummal ütleb üks sõnno, ja wälk lööb sisse. Jummal ütleb ja ja sullab. Põllud ja puud õitsewad. Willi saab walmis. Jummal ütleb, ja lehbed lähebwad kollaseks, ja kulluwad mahha. Ja ja kattab jõege; ja lummi kattab lehbed. Jummal teeb et innimenne ellab; ja ni pea, kui

Jummal tahhab surreb ta jälle. Üks õh! agga Jummalast, ja sedda ilma ei olle enam.

4. Minno Laps! Jummal on hea ja armastab sind. Mis agga illus on, se on Jummalast. Sinnogi heaks, panneb Ta puud walge ja punnase diese ni kännaste ja illusaste. Sinnogi heaks teeb Ta sedda uddo, kui pääw paistab, ni mitme karwalisefeks. Mis agga illus on, se tulleb Jummalast. Se leib mis nenda hea on, annab Temma sulle. Temma annab sulle pima, mis nenda wärske ja maggus on. Ka need puwilja marjad, mis nenda maggusad, tullemad Temmast. Mis sul agga on, se on Jummalast. So maia ja so ridedki andis Temma sulle. Ka sedda und mis sind nenda jahhotab, läkkitab Temma. Temma teeb, et sa ellad, ja ni priske ja punnane olled. Ja Jummal ei pea sinno eest ükski murret; Ta sõdab ka sedda ussi põrmus, Temma jodab sedda lille mis rohho sees on. Ja siiski ei olle Temmal ükski ni armas kui innimenne. Sinna, ja mis agga innimesseks hütakse, ollete Temma melest kui silma terra.

5. Mo Laps! Jummal on koggone hea, ja Temma sees ei olle ühtegi pahha. Jummal wihtab sedda, mis kurri ja pahha on. Jummal armastab sedda last mis hea ja wagga on. Selle lapsese kes hea on, annab Ta õne, ja lasseb temma kassi hästi kâia. Agga sedda last, mis ei olle hea, nuhtleb Temma. Selle lapsese, kes kurri, ei lasse Jummal temma kât mitte hästi kâia. Ja se laps kes Jummalat armastab, kasiwab illes, ja õitseb

kui üks pu mis jõe ääres. See laps mis pahha, on kui hagganad tules ja kui takkud tules.

6. Mo Laps! sa tead nüüd rääkida jo Jummalast, pea nüüd Jummalat õige armsaks. Armasta Tedda nenda, kui sa agga woid. Ühtegi mailmas ei pea sul nenda armas olla, ma kui Jummal. Rõmusta ennast siis õige wägga et üks Jummal on; ja et sa Temmast middagi tead. Olla rõmus, et Jummal sinno wasto ni hea ja täis armo on, ning et Ta sinnoga ni helde on. Mõtle tihti: Oh Jummal! mis Sa meile annad, on jo ni hea: kui hea Sa isse ei pea ollema! Oh Jummal! se maailm ja mis Sinnost tulles, on ni illus, kui illus Sinna isse ei pea ollema! Kes ei peaks sest rõmo tundma, et üks Jummal on? Teeb ommeti Jummal ka paljo rõmo. Wata, Tedda ei rõmusta rahha egga kuld. Tedda rõmustab se agga, kui sa õige wagga, ja igga hea asja jures ussin olled. Sepärast mõtle tihti: Oh Jummal sa teed mulle ni paljo rõmo. Ma tahhan nüüd õige hea ja wagga olla. Sest sinna sest agga mõttad rõmo.

7. Laps! mõtle ka tihti ja heamelega Jummalale peale. Nägi Jummalaga sagedaste, Ta tuleb mis sa agga Temmale ütled. Kui sa middagi pead teggema, ja se tulles sulle raskes, siis mõtle: ma tahhan sedda ommetegi tehha sellepärast, et Jummal sedda tahhab, ni hästi kui ma sedda saan. Kui sa haige olled, ja sulle middagi hädda teeb, siis mõtle: mis sa tahhad, oh Jummal, se on hea, kui se

ka pahha näitab ollewad. Minna kannatan sedda hea melega, kui raske se ka on. Kui sul himmo patto pole, siis mõtle: Jummal näab sedda; Jummal nuhtleb sedda — ma ei tahha sedda mitte tehha. Mõtle õige tihti: oh Jummal! Sa näad mind kus ma olen õsel ja päwal, koddo ja wäljas. Üks laps mis tihti Jummalale peale mõtleb, jääb heaks ja waggaks, ta ei sa mitte warsti wihhaseks, ja temmal on ennesel hea meel ommast süddamest.

8. Laps! Jummal annab sulle wägga paljo. Täna nüüd Tedda ka selle eest mis Ta sulle annab. Tõused sa ülles maggama, siis ütles: oh Jummal, ma tännan sind selle unne pärast mis mind nenda tuggewaks ja rõõmsaks teeb. Enne ja pärrast sõma mõtle ka: Oh Jummal! sõminne ja jominne on ommeti hea. Ma tännan sind et sa neid mulle annad. Kui sa wodi heidad, siis ütles suga ja süddamest: Oh Jummal! ma tännan selle ette, mis sa täna head teggid. Kui sulle se leirwa tüf mekib, siis mõtle: se on Jummalast! Kui sa sedda rosi noppid, mis ni head haifo annab, siis mõtle: Jummal lasseb sedda nenda illusaste ditseda. Kui sa ühte ouna ehk muud maggusat wiija sööd, siis mõtle: Jummal lasseb sedda nenda punnaseks ja maggusaks jääda. Kui sulle middagi kinkitakse mis illus on, ja mis sind wägga rõmustab, siis mõtle: se on ommetegi Jummalast, ja täna Tedda weel enam, kui sedda, kes sulle sedda andis. Täna Jummalat selle silma pärrast misga sa näad. Täna Tedda selle kae pärrast, misga sa nen-

da paljo woid tehha, ja selle jalla pärrast, mis ga sa keik lohhat woid ärra káia. Tánna Jummalat pima, leiwa ja keik suggu wilja eest, ride ja wodi ja maia eest. Mõtle sagge daste: se rõmustab mind ommetegi, et mind on, ja et ma üks innimenne ollen. Se rõmustab mind, et ma woin páwa ja kuud, máád ja lehked ja rohhud náhha. Weel ennam rõmustab se mind, et ma sinnust middagi tean oh Jummal! ja et mull rõmo Sinnust on. Oh Jummal Sinnule olgo tanno!

9. Laps! Jummal on hea; olle sa ka nenda hea kui Temma on. Jummalal on agga sest hea meel, mis hea ja õige on. Katsi sinna nüüd ka hea ja wagga olla. Üsso sedda: waga olla on parrem kui rikkas olla. Hea olla, on ennam kui kánna olla. Jummal ei walle ta mitte, mis Temma ütleb, se on tõssi, Temma peab omma sõnna truiste. Ärra walleta mitte; ja ärra rági ühtegi mis tõssi ei olle. Jummal annab meile hea melega. Anna nüüd sinna ka hea melega kui sul middagi on. Anna selle lapsele, kes waene, heamelega sest leiwa palukesest mis Jummal sulle andis. Se rõmustab Jummalat wágga, head tehha. Ei olle sedda ellajat, ka sedda keige pissemat, kes le eest Jummal murret ei kanna. Sellepárrast on se kurri tõ, ja mitte õige Jummal ees kui ühte ellajat pinatakse. Kui paljo kurjem weel se on, kes innimesi waewab. Ärra pina sedda ussikestki mitte mis rohho sees on. Ärra rikku ka mitte lilledle õied ärra, mis põllo peal.

10. Oh minno laps! sa tead nüüd jo: mis Jummal tahhab, on hea ja illus ja õige. Mis Jummal ei tahha, on pahha ja kurri ja pat, ülleanneto ja sant. Se pärrast te, mis Jummal tahhab, ja ärra te ellades mis Jummal ei tahha. Kirrikus olle wagga, tõsta káed taewa pole, ärra wata ümberkaudo, ärra aja jutto, ja ärra naera mitte, mõtle Jummal peale ja pallo Tedda. Kolis olle tassane, panne õiete tähhele, ja õypi hásti. Koddo te lohhe mis sind kástatkse, minne warsti kui sind hütakse, ja ärra kússi mitte káua: mis? Ärra ütle mitte: ma ei te sedda mitte, kui sul raske, sedda tehha on. Ärra nutta, kui sulle middagi keeltakse; ehk kui hirmo sulle antakse, siis ärra waleta, sest se on wágga pahha ja ülleanneto kes walletab, ta jááb ommast hábbist kahwatama kui sedda temma mele tuakse. Kas on kárwat loom, sellepárrast tedda ei peta. Ärra olle laisk, kui sa middagi pead teggema. Hõrg on ni rummal ja laisk, ta ei lähhe enne kui tedda lúakse. Tánna kui sulle middagi antakse, ja áinna andja káele suud. Sigga sõõb sedda ouna, ja ei wata mitte selle pu peale mis sedda kánnab. Ärra sõ mitte paljo, sest muido olled kui metsalinne, ja jáád rummalaks ja haigeks. Koer sõõb ennam, kui se temmale hea on. Ärra olle maias, ja ärra wotta ühtegi teiste nággematta. Siir wottab pekki, ja warrastab ennesele surma. Hoia ennast wiikka eest, ja ärra taple, ja ridle mitte mángimisse jureski. Ulitja peal ärra õsata mitte innimesi takka, ärra waewa ühte lasti,

Lasse kirowid rahhule, ärra wisla nendega, ja minne muddast möda. Põllo peäl ärra astu mitte wilja sisse, ja ärra minne mitte rohust läbbi. Ärra kisu sedda mis pu peäl kaswab pu peält, enne kui se walmis on, ja kui se ka walmis on siis ärra warrasta sedda mitte. Kus sa ial olled, seäl hakka ühtegi, mis sa tagga järrel pead habbenema, kui se päwa ette tulleb.

Nüüd, mo laps! tead sa mis sul on tehha, ja mis Jummal sinnust tahhab. Se sedda nüüd! sest igga pu, mis head wilja ei kanna, raijutakse mahha, ja wisjatakse tullese.

Jesusest Kristusest.

Armad lapsed! Jummalast, meie armsast Jesust taewast ollete nüüd paljo jo kuulnud. Kuulgem ka nüüd nattuke Jesusest Kristusest Temma armsast Pojast. Sest, teiegi heaks, lapsed, läkitas se Jäsa taewast Tedda ma-ilma sisse.

Se laps Jesus sõimes mähkmette sees, üks õige rõõm lastele.

1. Waggad karjatsed wahisid õsel ommad lojufsed. Ühhe korraga seisis üks illus hiilgaw Ingel nende ees. Se ütles: Ma kulum teile suurt rõõmu. Tänna tulli Jummal Poeg ilma-le. Sõimes leiate teie sedda last.

Armad lapsed! Jummal kinkis meie sedda keige armsamad mis Temmal olli, omma armsast Poega, et meil agga paljo rõõmu woiks olla. Se laps Jesus on meie üks kallim and, kui päike, ku ja tähhed, ja keik ma-ilm. Oh et teil õige rõõm selle jummalikko lapse peäle olleks.

2. Nüüd näitsid ennast weel paljo pühhad Inglise. Keik kuitsid Jummalat ja laulsid: Mu olgo Jummalale kõrges, rahho neile Innimestele ma peäl, kel head tahtmist on.

Armad lapsed! Se laps Jesus tulli ma-ilma sisse, Jummalale au ja innimestele rõõmu teggema. Selle pärrast ollete teiegi siin: Nuus-tage Jummalat, ja olgo teil hea nou keige innimestega. Siis agga on teil rõõmu ma peäl.

3. Need waggad karjatsed läksid nüüd sen-na, ja leidsid se Lapsokesse sõimest. Se olli mähkmette sisse mähhitud, ja Maria ja Josef ollid seal jures. Siis ollid nemmad täis rõ-mo ja kuitsid ja tännasid Jummalat.

Lapsed! Näte, et weel suremat rõõmu on, kui sõminne, jominne ja illusad rided. Jummal annab neid neile, kes Tedda astawad. Teie näte, et Jummalal agga sest rõõmu on,

mis hea ja õige on. Kuld ja hõbbe ei maksa
Zummala ees mitte enam, kui heinad ja
õlled.

4. Üks illus hülgaw täht juhhatas neid püh-
ha kolm kunningast senna. Seal kohbas kus
se laps olli, jäi se täht seisma. Nemmad
täis rõmo, läksid senna sisse, ja heitsid põl-
weli Temma ette mahha, ja kinkisid Temmale
kulda, wirrokut ja Mirri.

Armad lapsed! Zummal teggi keif suggu
immetähese meile, sedda last nenda armsaks
ja kalliks tehha. Se laps Jeesus olli rõmuks
Inglidele ja innimestele. Olgo se nüüd ka
teile õige süddamest armas. Kinkige Temmale
omma täit süddant. Üks südda mis puhhas
on kui kuld, on selle lapse Jeesuse armsam,
kui keif se kuld mis ma-ilmas on.

Se poeg-laps Jeesus, kui keige illusam
õppetuse märk.

Se weike Jeesus olli se keige waggam laps
ma-ilma peäl. Kui Jeesus kakssteistkümmend
aastad wanna olli, siis wõtsid Temma wan-
nemad Sedda omma kasa templisse. Se
tempel olli üks illus suur kirik seal maal, kus
Jeesus elas. Seenna olli wägga pitk sant te
minna. Sellegi pärrast läks Ta ommeti hea-
melega kasa. Se peäl olli Jeesus nenda tas-
fane, et iggaüks seist rõmo tundes. Kirrikus
olli Temma nenda pühhas mõtlemisest, kui
üks Ingel Zummala aujärje ees. Se peäl,
taggast minnes, näggid Temma wannemad üh-

hekorraga, et Ta mitte enam nende jures ei
olnud. Nemmad otsisid Sedda kolm päwa.
Siis leidsid nemmad pärrast Sedda templist.
Temma Emma ütles: Poeg! mikspärrast olled
sa meile sedda teinud. Wata, sinno Jäsa ja
minna, olleme sind walloga otsind? — Agga
Temma wastas neile lahkest: Eks teie ei tea,
et minna omma Jäsa maias pean ollema. Ni
hea melega olli Temma kirrikus. Ta kaswas
nendasammoti tarkusse kui wannudusse po-
lest.

Se weike Jeesus olli wägga õppia. Õppi-
minne olli Temma keigesurem rõõm. Templis
olli Temma keif õppetajate seas. Temma
kulis neid heamelega, ja küsis, tarkust noudes,
jälle nende käest. Temma oskas nenda illu-
saste ja diete wastada, et iggaüks sedda im-
meks panni. Temma jäi igga päwaga moist-
likumaks. Temma kaswas tarkuskes ja wan-
nuduskes.

Se weike Jeesus olli igga innimesse wasto
hea, ja lahke. Temmast ei nähtud wiuhast
näggö ellades. Temmast ei tulnud pahha san-
na. Temma ei teinud ühhelegi lapsele waewa.
Temma ei kurbastand ialgi wannad: Ikka
ütles Temma mis tõesti olli, ja ei rikkund üh-
tegi ärra. Temma teggi igga ühhe mele järrele,
ni paljo, kui Ta wõis: Sedda pididi igga päaw
agga ikka armsamaks petama; Temma kas-
was wannuduskes nenda, kui armus ka inni-
meste jures.

Se weike Jeesus olli õige sõnnawõilik ja ku-
lik. Temma teggi omma kalli emmale, keif

mis Ta agga temma filmist wõis nähha. Temma aitis omma kasiwataja Jēsa temma tō jures, ja õppis temma ammetit: Temma olli tāis armastusfest ja tannust omma kalli wannematte wasto, ja heitis keikis nende san-na alla.

Armad lapsed! selle Lapse Jēfusse sarnatseks peate nūūd igga piddi katsuma jāda. Keif Temma kōmbed ja wiisid olgo allati kui üks kanna pilt teie filma ees. Wagga, ussin õp-pides, lahke, saunakulit olli se weike Jēsus. Wagga, ussinad õppides, lahked ja sanna-kulikud olge teiege. Need nelli head kōmbed pange õiete tãhhele.

Kristus Jēsus se parrem laste armastaja.

Kui Jēsus jo sureks sai, tōid waggad emmad ommad lapsed Temma ette. Temma Jūngrid taplesid nende peäle. Agga Jēsus ütles hel-deste ja tāis armo: Laske need pissolesed minno jure tulla ja ärge keelge neid mitte, sest nende pãrrast on taewariik. Ja selle peäle wõttis Ta neid omma sülle ja kaenlasse, an-dis neile suud, ja panni ommad kãed nende peäle ja õnnistas neid.

Uksford istus Jēsus laua jures, seāl tulli üks issa ühhest haigest lapsest Temma jure. Se langes Jēfusse jalge ette mahha, ja pallus ja ütles: Minno tūtтар on surremisse peäl hai-ge. Tulle ommetegi ja panne omma kãt temma peäle, et ta terweks saaks ja ellaks. Jēsus tōusis filmapilgul ülles, ja lãks temma-

ga. Kui Jēsus senna majase tulli, olli se tūt-tarlaps jo surnud. Jēsa ja emma nutsid. Agga Jēsus ütles: nutke mitte! se laps ei olle surnud, ta maggab agga. Ja siis wõttis Jēsus temma kãest kinni, ja ütles: tūtтарlaps! ma ütlen sulle, touse ülles! filma pilt sai se surnud laps ellawaks ja tōusis ülles. Need wannemad jãid tãis rōmo. Temma agga üt-les, et selle lapsele piddi sūa antama.

Uksford tahtis Jēsus omma Jūngridtega ühte liina miina. Seāl kanti sel ajal üks surnud wãrrawast wãlja. Se olli ühhe leske naese ainus poeg. Se emma ja paljo innimesi ol-lid selle surnoga liinast wãlja lãinud. Kui Jēsus sedda emma nãggi, olli temmal wãgga halle meel temma peäle. Nutta mitte! ütles ta armoga temma wasto. Siis kãskis ta need kandjad seista. Nemmad pannid sedda surno-rami mahha. Keif nãggid sedda surnud selle lahti pusãrgi sees. Jēsus ütles nūūd: „noormees! ma ütlen sulle, touse ülles!“ Ja surnud tōusis istma, ja hakkas rãkima. Kei-fidele tulli hirm peäle. Agga Jēsus wiis sedda poega temma emma jure.

Ra teiegi heaks, lapsed! kannatas Jēsus wãgga paljo. Olli mael tundis Temma ni-suggust abhastust, et werrine higgi Temmast mahha jooksis. Sedda pekketi, ja Temma pãhhe wautati terraw kibbowitsa kroon. Riis-ti peãlegi laskis Ta ennast raud naeltega kin-ni naelada. Temma surri risti sambasse ar-mastusse pãrrast teie wasto. Agga sest sate pãrrast weel ennam kuulda. Sest nattukes-

sest, minno armad lapsed, näte jo, et teie kei-
ge parrem ja kindlam sõbber Jeesus on. Ar-
mastage nüüd Tedda ka keigest südamest, ja
kindla lotussega.

Kristus Jeesus se keige parrem laste
õppetaja.

Armsad lapsed! Ka on Jeesus Kristus teie
keige parrem õppetaja. Mis Temma ütles,
on ni selge, et lapsedki sedda woiwad mõista.
Mis temma õpetas, on nenda illus, et las-
telgi sest rõõm peab ollema. Oh minno ar-
mad lapsed! arwage, Jeesus seisaks teie keskel,
teie näte Temma lahket näggo, teie kulete
Temma kallist heält. Olgo teie melest, nago
wottaks Temma teid omma süllese, ja kätte
peäle, ja ütles teile keik sedda isse, mis nüüd
tulleb:

Armad lapsed! nenda on Jummal sedda ma-
ilma armastand, et Temma omma ainust
Pöega temma heaks läkitas. Keik, kes Tem-
ma sisse ussuwad, ei sa mitte hukka, waid
iggawenne ello peab neil ollema. Minna ol-
len se hea karjane, ütles Jeesus, ma tunnen
ommad lambad ja nemmad tundwad mind.
Minno lambad kuulwad mo heäle, ja käiwad
mo järrel. Üks hea karjane jättab omma el-
lo omma lammaste eest. Ma annan neile ig-
gawest ello. Nemmad ei sa elladeski kad-
duma. Ükski ei kisu neid minno käest. Min-
na ollen se õige winapu, teie ollete need õksad.

Ükski ei woi mitte isseennest wilsja kanda, ta
jāgo siis winapu külge. Kes minno sisse jāab,
ja minna temma sisse, se kannab palju wilja.
Kes mitte minno sisse ei jā, se saab ärrawis-
satud ja kuiwab ärra kui surnud oks. Tedda
woetaks ja wiisataks tullesse ja põlletaks ärra.
Armad lapsoksesed! nenda kui minno Jēsa
mind armastab, nenda armastan ma teid ka.
Ühhelegil polle parremat armastust kui, et ta
omma ello sõbrade eest jättab. Se on nüüd
minno käst, et teie teine teist armastate, nenda
kui minna teid armastan; sest woib iggawiks
tunda, et teie minno Jūngrid ollete, kui teie
teine teist armastate. Kui teie mind armasta-
te, siis piddage minno käsud. Kes minno käs-
sud peab, se on se, kes mind armastab. Kes
mind ei armasta, se ei pea ka minno käsud.
Agga kes mind armastab, tedda armastab ka
minno Jēsa ja minna armastan tedda ja mis
ta minno Jēsa käest pallub minno nimmel, sed-
da annab minno Jēsa temmale. Minno Jē-
sa majas on palju ello assemid. Ka telegi
tarwis walmistan ma teile fenna üks kocht. Ma
tullen ükskord ja wottan teid omma jure, et
teie ollete kus minna ollen. Teie sate mind
nähha, ja teie südda saab ennast rõmustama,
ja ükski ei wotta teie rõmo teie käest. Sedda
ollen ma teile ütelnud sepärrast, et minno
rõõm teie sisse jāaks, ja teie rõõm sureks tou-
seks. Gest et teie sedda teate, õnsad ollete teie,
kui teie sedda tete.

Pühast Waimust.

Armad lapsed! Jeesus Kristus surri, nenda kui teie sedda ollete kuulnud, armastusse parast meie eest risti sambasse. Temma sai mae tud. Temma Jüngrid leinasid ja nutsid Tedda. Agga enne kui kolm päwa möda läksid, tulli Ta jälle hauast wälja. Jummalikko auga tulli Temma ja seisid ühhe korraga kesi nende seas, ja nende immetellemenne ja rõõm olli ütlematta suur. Jeesus jäi nüüd weel monni päwa nende sure, siis wiis Ta neid wälja ühhe mäe peäle. Seal jättis Ta neid Jummalaga. Juba enne Temma suremist on Ta neile ütelnud, et nemmad mitte ei piddand ennast sest kurbastama, et Ta neist piddi lahuma. Ta piddi neile omma assemele Pühha waimo läkitama. Se piddi neid õppetama ja trööstima ja ikka nende jure jama. Sedda rakis Ta neile nüüd jälle ueste. Selle peäle tõsteti Tedda nende nähhes ülese, ikka kõrgeminne taewa pole, kunni Ta nende filmist ärrakaddus. Need Jüngrid jäid ühhes sures toas ühte kokko, ja ootid Pühha-waimo tullemist. Ühhet hommikul tulli Ta. Tedda ei woind küll ütski nähha. Agga nemmad näg-

gid ja kuulsid need märgid Temma tullemisest. Üks suur torm põrrotas sedda maja ja nähti tullegid igga pea peäl. Nüüd tundsid ja tunnistasid nemmad iseenesest, et Ta nüüd olli tulnud. Jummalik tarkus walgustas nende moistust. Taewalik rõõm teigist mis hea, täitis nende süddamed, nemmad hakkasid sure healega Jummalat kiitma ja tännama.

Armad lapsed! selle jutto sees annab Pühhawaim õige illusaste ja selgeste ennast tunda tähtede ehk tähhendamistega. Tulli walgustab: pimmedal õsel ei nä teie mittokord lahti filmadega ühtegi. Touseb agga armas Pääke, siis on keik walge. Nenda walgustab Pühhawaim meie moistust. Tulli soendab: sure külmaga on keik kühhad jää ja lummega täis. Teil on külm, ja teil ei olle mitte koggonisti hea. Ei woi teie pea sõrmegi ligutada. Agga kui pääke kerrwade paistab, siis sullab jää ja lummi. Lehhakesed ja lillikesed ajawad wälja, ja keik jääb rohkelisfeks, ning hakkab õitsema. Teie ollete rõõmsad, ja hüppate ja kargate rõõmsa parrast. Nenda soendab Pühhawaim meie süddamed ja annab seal sees keige heale kaswamist ja siggidust. Taewa alluse aur annab ello: Ilma, et meie sedda nâme, hingame meie sedda sisse igga filmapiik. Ilma sedda sisse hingamatta ei woi meie mitte elada. Nenda ei woi meie mitte ilma Pühhawaimota head olla, et meie küll Tedda ei nä.

Selle jutto läbbi annab se Pühhawaim ennast teile weel selgeminne ja illusaminne tunda omma teggude ja arwitamisse läbbi.

Enne kui Ta tuli, ollid need Jügrid meel
moistmatumad, eksijad nõdra ussolisised.
Pärast, kui Ta oli tulnud, nägid ja tund-
sid nemmad keel seigeste, mis Jeesus neile oli
ütelnud. Nemmad tundsid himno waimo
agga hea pole. Nemmad ollid täis rõmo ja
täis troosti keikis hädades. Mendasammoti
kui need Jügrid woite teiegi, selle Pühha-
waimo läbbi essite, õige heaks ja moistlikuks
innimeseks sada. Ja kui siis se õppiminne
raskeks jääb, kui teile raskeks lähhäb, head olla,
kui teie ollete kurwad sest, siis palluge agga
Pühhawaimo ennestele abiks.

Armad lapsed! nüüd ollete mitto asja kuul-
nud meie armsast Jeesast taewast, Temma
armsast Pojast ja Pühhawaimust, kes selle
Jessa ja Pojaga üks on: üks otsata tark ja
wäggew Jummal. Se oli se esimesenne, mis
teie piddite õppima koddo, et teie keel peate
teggema se Jessa ja se Poia ja se Pühhawai-
mo nimmel. Teie moistate nüüd need san-
nad, ja se on nüüd teile esimesest otsast lül,
kui teie selle järrel tete. Olge siis omma
taewasse Jessa head Jügrid Jeesule, ja teie
südda olgo allati puhhas ja pühha — üks Tem-
pel Pühhawaimole.

Jessa meie Palwe, selletussega.

Meie Jessa! iggawenne keigewäggewam ar-
moliane Jummal! taewa ja ma Poja ja Je-
sand! Sinna ka meie, Jeesuse Kristusse läbbi,
meiega arraleppitud tru Jummal ja Jessa.

Pühhitsetud sago Sinno nimmi! sin-
no kõrged ollemisid, Sinno wäggi, tarkus ja
heldus, Sinno pühhadus ja tõdde sago keiki-
dest moistlikkutest lomadest tuntud, keikidest in-
nimestest, ja ka meist kidetud, ja pühha ello läb-
bi auustud.

Tulgo meile Sinno riik! Sinno püh-
ha ristikogodus tousko ikka suremaks keige
rahwa seas, Sinno Jummalik sanna sago õp-
petatud, usk Sinno ja Sinno Poia sisse pal-
jo süddamettes kinnitud: Jummalat kartus ja
risti usso kumbed figgigo ikka rõhkemaks ülle
keik mailma ja meie hinged olgo ikka täidetud
rahho ja rõmoga Pühhawaimus.

Sinno tahtminne sündko nenda, kui
Inglidest ja Arrawallitsetuttest taewas, ka
meist siin ma peäl, et meie sinno käsikude
järrel kõnniksime, Sinno saatmiste alla ennast
kännatlikkult heidame ja tassase rahhoga keik
muud Sinnust otame.

Meie iggapäwast leiba anna meie
tänna pääw. Mitte ladduwad lüleliga war-
randust, waid sedda agga, mis meie tarwis
lähhab, pallume meie. Anna meille terwist,
toidust, öinne, au, rahho ja rõmo ni paljo
kui Sinno tahtminne sallib, ja meie hinge
kassoga ühte sünnib.

Anna meie andeks meie wõllad, kui
meie andeks anname omma wõlgla-
tele. Sellega anname meie andeks teigile kes
meile lüga teinud. Oh anna meie Kristusse
pärast keik meie süred patto wõllad andeks;
anna meille üht süddant mis ärraleppib ja usso
lääbi rahho meie süddame tunnistusse.

Ärra sata meid mitte kiusatusse
sisse. Älta meid ja keik ristiinnimesed meie
mitmesugguste ello kiusamiste sees, et mit-
te liig warrandus ehk pudus meid pat-
tule ei kiusa. Kasse meid mitte eynam kiusa-
tud sada, kui meie südame kanda.

Waid peästa meid ärra teigist mis
kurri ja tössise õnnistusese kahjuks on. Sa-
ta meid wimaliks Kristusse pärast Sinno,
meile walmistud au rigi sisse.

Sest Sinno pärast on se riik. Sin-
na olled selle sure mailma ja isseärranis
Sinno risti foggodusse Wallitseja. Sinnult
üksi meie woime ja tohime sedda keik, ja mis
meile muud weel tarwis lähhab, odata. Sest
Sinno pärast on se melewald ja se wäggi,
Sinno pärast on se wallitus ja se au igga-
weste iggarwesteks aiaks. Amen.

Hommiſo palwe.

Sa Jummal, kellest ollen ma,
Mind kaitſed heldeste!

Oh anna õiget meelt muul' ka,
Et teen ſo tahtmiſe.

Mind juhhatab So armo heäl,
Et küll ei nä ma Sind —

Kas istun, künin ſiin ehk ſeäl,
Sa nääd ja kuled mind.

Šhto palwe.

Hoida ſudab mind mo Jummal,
Kes ma weike weel ja rummal.

Temma heldus on mo joud:

Päwal, õfel Temma noud

On meil kui üks warjo-raud.

Murreta jaán maggama,

Sest mo Jummal minnoga. —